

Autorisasjonen. Det er fremdeles ikke fra makthavernes side tatt skritt til en effektiv gjennomføring av autorisasjonsloven. Men det kan komme når som helst. Den advarsel som i siste nummer av Ingeniør-nytt ble gitt de "jössinger" som fremdeles står som medlemmer av den nazistiske organisasjon "Norges Ingeniørforbund" har tydelig båret frukt, men enda er det noen som iallfall etter sine uttalelser å dømme ikke synes å høre hjemme i forbundet. Innen veivesenet skal det således være en del som ikke skjønner det nedverdiggende i å stå som medlemmer av forbundet. De må være klar over at de for alltid setter seg utenfor. Eksklusjon av Den norske Ingeniørforening er den mildeste straff de kan regne med. Dessuten vil deres stilling innen yrket bli helt uholdbar da kolleger og underordnede sikkert vil sette alt inn på å unngå videre samarbeide, når tiden kommer, uansett hvilke forsvarsgrunner som føres i marken. Hittil har nemlig ingen av dem kunnet påberope seg en eneste plausibel sådan.

Teknisk Nødhjelp. Etterhvert som befalsoppnevnelser i Teknisk Nødhjelp offentliggjøres, viser det seg å være sågodt som bare NS-ingeniører som har mottatt oppnevning. Hvis det enkelte steder allikevel forsøkes med oppnevning av andre ingeniører, minner vi om den tidligere utgatte parole angående Teknisk Nødhjelp: Ingen må frivillig la seg oppnevne men benytte enhver mulighet til å unndra seg. Studer forordningen og spesielt bestemmelsene om hvem som har beordringsrett. Beordring gjennom bedriftsledelsen som det i enkelte tilfeller har vært forsøkt med er således uten hjemmel i forordningen. Ingen bedriftsleder må medvirke ved organisasjon av tekniske nødhjelpskolonner av noen art.

Utvidet bedriftsvern. Fra en nylig utsendt større oversikt fra Hjemmefrontens ledelse hitsetter vi:
"Makthaverne har pålagt et fåtall av de bedrifter som har bedriftsvern øket vakthold. Alle pålegg fra offentlig hold blir naturlig nok møtt med skepsis, og må nøye vurderes før man tar standpunkt. I dette tilfelle foreligger det spesielle årsaker som av taktiske grunner ikke kan bekjentgjøres, og det er derfor bestemt at bedriftsvernet for tiden ikke skal blokeres".

Ingeniørens innsats i den nasjonale kamp. I den kamp som nå har pågått i over fire år, er hjemmefronten stadig utbygget og styrket. Gjennom kampens skiftende faser har organisasjonsformene og midlene delvis vekslet. Men stort sett har motstandsbevegelsen hele tiden vært organisert yrkesmessig, og det er yrkesgruppene som har gått i brodden og gjennomført de fleste aksjoner. Den vanskeligste del av oppgaven har vært å aktivisere de store befolkningslag som ikke i sitt eget yrkesmiljø har fast tilknytning til en sterk organisasjon. Det er forståelse av kampens dypere betydning det har skortet på hos noen og som følge derav har evnen og viljen til å pålegge seg selv ofre ikke vært så bevisst som hos de førstnevnte grupper.

Når hensikten med nazistenes overgrep har vært umiddelbar selvinnskade, har det dog vist seg at hele folket reagerer spontant og riktig - smlg. mobiliseringen av ungdommen. I den siste fase av kampen som vi nå går inn i, er det mere enn noen gang nødvendig å få alle med. Da samtidig den frie presse ikke ennå har gjenvunnet den maktstilling som den hadde før opprullingene ifjor, så har Hjemmefrontens Ledelse henstillet til yrkesorganisasjonene i sterkere grad enn før ikke bare "å være seg selv nok", altså ikke bare å øve justis innen sine egne rekker og møte alle yrkesmessige anslag, men også gjennom de enkelte medlemmer å virke utad og som en surdeig å gjennomtrenge hele folket. Vi har tidligere pekt på at samfunnet har rett til i trengselstider å forlange enda mere av dem som har nydt godt av en høyere utdanning og som delvis har inntatt en

begunstiget stilling innen dette samfunn enn de andre. Vi har også pekt på at nettopp ingeniørene, særlig på mindre steder, i kraft av sin stilling på arbeidsplassen hører til de viktigste opinionsskapende elementer. Vi retter nå påny en kraftig henstilling til ingeniørene om å gjøre sin plikt i videste forstand. Spre alle paroler i størst mulig krets, og kontroller at de etterleves. Forsøm ingen anledning til å påvirke opinionen og bygge opp en innbitt motstandsvilje.

Vær sterk og gjør andre sterke.

N.T.H. og studentene. Det er utgått parole om at studenter i de registreringspliktige årsklasser ikke må møte på høyskolen. De kan ikke gjøre regning på å finne fristed her, men bør i likhet med all annen registreringspliktig ungdom stikke seg vekk på landet i landsgagnlig arbeid, eller på annen måte oppfylle sine nasjonale plikter. Hva de øvrige studenter angår, er stillingen uklar. Man bør ikke tilråde dem å forbli ved skolen. Det er meget sannsynlig at høyskolen nå blir stengt - og de er da i faresonen.

Fiendens nye framstøt mot hjemmefronten. Det er å vente at den nye totalmobilisering i Tyskland også vil få gjennomgripende følger i de okkuperte land, også Norge. Det nazistiske hovedorgan Völkischer Beobachter skriver åpent at "de store resurser av arbeidskraft i de okkuperte land vil bli utnyttet til det ytterste."

Et skriv fra Arbeidsdirektoratet til arbeidskontorene gir en pekepinn om fremgangsmåten. Distriktskontorene pålegges å oppnevne særutvalg innen hvert arbeidsområde til å gjennomgå bedriftene "med sikte på å bringe på det rene den arbeidskraft som direkte kan frigjøres for annet arbeid..... Hensikten med utvalgenes arbeid er å skaffe arbeidskraft og det bør i første rekke behandles bedrifter av mindre krigsviktig art.... Blant bedrifter innen nevnte bransjer bør først behandles de som ikke har oppfylt sin meldeplikt..." En representant for disse utvalg, ledsaget av 2 hirdfolk, har i disse dager begynt å oppsøke bedriftene forsynt med en fullmakt fra riksbefullmektiget Astrup.

Når det gjelder utskrivning eller registrering til nasjonal arbeidsinnsats er parolen for bedriftslederne klar: De utskrevne som selv tar et nasjonalt standpunkt må hjelpes best mulig. Og registreringsskjemaer utfylles ikke. Nå skal altså nye metoder forsøkes, bl.a. personlig pågang. Dette endrer ikke forholdet, og en bedriftsleder må heller ikke under disse omstendigheter være behjelpelig med oppgaver eller opplysninger som letter fienden i hans utskrivningsarbeide selvom altså disse besøk krever mere direkte og aktiv motstand. Motstanden kan anta forskjellige former, og det blir hver bedriftsleders sak med kjennskap til bedriftens spesielle forhold å finne den mest effektive motstandsform.

Til alle nasjonalsinnede arbeidsgivere.

Et av de største og alvorligste samfundsmessige problemer ved krigens opphør og i den følgende overgangstid, er beskjeftigelses-spørsmålet. Arbeidsløshet må unngåes. Enhver må forstå at arbeidsløshet under de forhold som da vil foreligge, vil føre land og folk opp i en ødeliggende situasjon, som enhver god nordmann må gjøre sitt ytterste for å unngå.

Selv om Staten er beredt til å sette igang store ekstraordinære arbeider for beskjeftigelse av de folk som i og med krigsopphøret blir ledige fra de nå pågående anlegg og bygg og som ikke med en gang kan vende tilbake til sin tidligere beskjeftigelse, så kan oppgaven ikke løses av Staten alene.

Det private næringsliv sysselsetter den alt overveiende del av folkets arbeidskraft, og det er derfor avgjørende for hele saken i hvilken grad næringslivet formår å holde beskjeftigelsesgraden oppe.

Der vil bli gjort de største anstrengelser fra myndighetenes side for å skaffe tilveie råvarer og produksjonsmidler så hurtig som mulig, men en må allikevel være klar over og forberedt på at forholdene i overgangstiden vil bli vanskelige også for næringslivet. Skal dette kunne løse sin del av oppgaven, kan det ikke skje uten at næringslivet som helhet og dets enkelte menn fra øverst til nederst ser samfundsmessig og ikke egoistisk på oppgaven og derfor er villig til å anstrenge seg til det ytterste og beredt til å bære de ofre som følger med.

Hvis næringslivets menn skulle svikte her, vil oppgaven ikke kunne løses og en må være klar over at de forhold som da vil oppstå, vil medføre langt større fare og tap for landets næringsliv som helhet og for de enkelte bedrifter, enn de ofre som må ydes for å løse oppgaven og derigjennom unngå denne situasjon.

Det gjelder at næringslivet i tide treffer sine forberedelser, så hver enkelt bedrift - stor som liten - står mest mulig forberedt til å løse sin del av oppgaven på best mulig måte.

Det vil kunne innvendes - og det vil nok bli gjort fra forskjellige hold - at det er meget vanskelig eller endog ugjørkelig å legge noen bestemte planer eller treffe noen forberedelser fordi der er altfor mange uoversiktlige og ukjente faktorer, som spiller inn. Det er nok riktig at det for mange - kanskje de fleste - ikke er mulig å legge noen langsiktige eller helt nøyaktige planer. Men det er heller ikke nødvendig.

Det som først og fremst kreves og som enhver innen sin bedrift kan og må gjøre, er å gjennomgå hvilke muligheter vedkommende har for i den første overgangstid å opprettholde beskjeftigelsen av sine folk,

hvadenten dette skjer gjennom opprettholdelse av den regulære produksjon eller virksomhet eller gjennom igangsetning av andre arbeider under bedriften.

En må være forberedt på at forholdene i landet vil bli så vanskelige i denne tid, at der vil komme lignende bestemmelser som administrasjonsrådet fattet etter krigsutbruddet om at arbeidsforhold ikke kan oppsies av noen av partene uten godkjennelse, og på at bestemmelsen vil måtte håndheves strengt for å kunne redde landet fra kaos og ulykker. v

Endel av næringene og bedriftene vil sannsynligvis kunne fortsette sin virksomhet og produksjon - ja kanskje endog øke den. Noen vil kanskje måtte omlegge sin drift, mens atter andre vil mangle råstoffer og lignende og derfor ikke vil kunne holde sin regulære virksomhet igang.

Hvadenten man regner med å komme i den ene eller den annen kategori så krever beskjeftigelsesspørsmålet vel gjennomtenkte planer og forberedelser. For dem, som må regne med som en sannsynlighet, at de ikke vil kunne opprettholde sin regulære virksomhet eller produksjon, gjelder det å planlegge den mest hensiktsmessige beskjeftigelse av folkene med arbeid som gir størst nytte for vedkommende bedrift selv om det er på noe lengere sikt.

Det blir hver enkelts sak å finne ut dette, men det skal her helt generelt pekes på ting som: Arbeider med omlegninger, ombygninger, utvidelser, reparasjoner, ekstraordinært vedlikehold etc. Spesielt for alle de mange som under krigen har måttet innskrenke reparasjoner og alminnelig vedlikehold vil der utvilsomt kunne skaffe sysselsettelse for folkene med denne slags arbeider.

Ved planlegningen og forberedelsen av disse ting gjelder det å tenke igjennom hvilke materialer, redskaper, utstyr etc. som vil trenge - og så langt som mulig søke å samle disse.

Planlegningen og forberedelsene må være så langt gjennomført og holdt a jour, at hver enkelt umiddelbart etter krigsopphøret står beredt til uten forsinkelse å kunne sende inn oppgave over det antall folk vedkommende beskjeftiger henholdsvis hvor mange han kan beskjeftige fremover og med hva slags arbeide.

12. oktober 1944.

Hjemmefrontens Ledelse har utsendt følgende:

Vårt hemmelige våpen.

Tyskerne truer stadig med sine hemmelige våpen, som de skal sette inn i det siste avgjørende kamp, når nøden er størst. Vi har også et slikt våpen, et våpen som vi kan forsikre er effektivt og som vi ikke vil tenke oss på å bruke når situasjonen krever det.

Bruken av vårt hemmelige våpen kan imidlertid ikke improviseres, den må forberedes i sinnene og på annen måte.

Det er derfor nødvendig at kvinne som mann gjør seg fortrolig med at det da kreves innsats av hver enkelt. Allerede nå skal det gis en del råd og anvisninger.

1. Signalet til aksjon blir i tilfelle gitt av Hjemmefrontens Ledelse.
2. Ordren utsendes gjennom den frie presse og over London Radio.
3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens Ledelse.

Spontane enkeltaksjoner har ingen sjanse til å kunne føres til en helig slutt, men vil bare bringe nød og ulykke. Vær på vakt overfor nazistiske provokasjoner. I Oslo ble det således for en tid siden gjort et forsøk på å sette igang generalstreik i provokatorisk hensikt.

Skal aksjonen få den nødvendige slagkraft, må den omfatte alle, både ånds- og kroppsarbeidere, sjefer som underordnede. De få unntak som må gjøres vil det senere bli gjort klart rede for.

Med sikte på de vanskelige forsyningsforhold som kan oppstå, er det også tidligere rådet til å sørge for, såvidt mulig, å ha mat i huset.

Vi vet det er vanskelig, så smått det er med mat fra før, men litt måtte kunne gjøres. Særlig må familier med spebarn søke å ha litt tørrmelk eller hermetisk melk i huset. De som måtte ha den slags, må vise sin samfunnsånd og overlate dette til familier med spebarn.

I en kritisk situasjon kan tilførselene av vann, gass og elektrisitet bli avstengt. Man bør derfor også på andre måter forberede seg. Forberedelsene bør gjennomføres uten unødig utsettelse, da en aksjon kan bli påkrevet når som helst.

En aksjon av slikt omfang vil ikke bli brukt uten nødvendighet, men krever våre interesser eller vår ære som folk det, så både kan og vil den bli satt i verk. Da kreves det av hver nordmann at han følger parolen. Den som svikter, vil for alltid bli merket.

Vi har gjennomlevd fire vanskelige krigsår. Påkjenningen har vært stor, men ikke større enn at vi har greidd den, og det er nå berettiget å håpe på befrielse i en forholdsvis nær fremtid.

Men vær klar over at den siste tid kan bli den verste. Hjemmefrontens opprop som er gjengitt ovenfor, er et varsel om den innsats som da kreves av hver enkelt av oss. Vi kommer nærmere tilbake til det som forberedes. Foreløpig bare dette råd: Vær på vakt! Tenk over din stilling i den kamp som kommer.

God nordmann eller god ingeniør. De to begreper som her er stillet opp mot hinannen skulle synes lett forenlige. De er det i normale tider, men slett ikke alltid nå.